

ת"פ 38469/08-14 - מדינת ישראל נגד מ ח

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 38469-08-14 מדינת ישראל נ' ח

בפני בעניין: כבוד השופט ירון מינטקביץ
מדינת ישראל ע"י עו"ד דקלה לוי

המאשימה

נגד

מ ח ע"י עו"ד ריאד סוואעד

הנאשם

גזר דין

רקע

הנאשם הורשע לאחר שמיעת הוכחות בעבירות של תקיפת קטין על ידי אחראי ותקיפת שוטר. ואלו עיקר העובדות אשר נקבעו בהכרעת הדין:

ביום 17.2.14 הוזעקו שוטרים לדירתו של הנאשם, בשל תלונות של שכנים על מריבה קולנית העולים מהדירה. כאשר הגיעו השוטרים אל הדירה, הם הבחינו בנאשם כשהוא מדיף ריח אלכוהול ובידו פצע שותת דם, ועל כן ביקשו ממנו הסברים. הנאשם אמר לשוטרים שהוא חתך את עצמו, אך סרב להזדהות, קילל את השוטרים ודרש מהם לעזוב את המקום. השוטרים סרקו את דירתו של הנאשם והודיעו לו כי הוא מעוכב ואז הנאשם דחף את בתו החורגת בת השש עשרה והטיח את ראשה בקיר.

השוטרים כבלו את הנאשם באזיקים ואגב כך הנאשם דחף את אחד השוטרים בחזהו וניסה לנשוך שוטר אחר בידו. לאחר שנכבל הנאשם באזיקים, הוא הכה שוטר שלישי בפניו.

משהובא הנאשם אל תחנת המשטרה, הוא קילל שוטרים שהיו בה ואיים עליהם כי "יזיין אותם".

עמדות הצדדים

ב"כ המאשימה הפנתה לחומרת העבירות בהן הורשע הנאשם ופגיעתן בערכים מוגנים. כן הפנתה לנסיבותיו של הנאשם, ובהן עברו המכביד ותסקירי שירות המבחן השליליים. לאור אלה בקשה לקבוע מתחם עונש שנע בין מאסר לריצוי בעבודות שירות ועד 8-9 חודשים ולהשית על הנאשם עונש הנמצא ברף הגבוה.

ב"כ הנאשם ביקש להקל עם הנאשם בשל נסיבות חייו ובשל העובדה שהמעשים נעשו כאשר היה שיכור. עוד הפנה לכך שמדובר בארוע שנגרם בשל התלהטות רוחות ובשל התנהלות השוטרים במקום. עניין נוסף אליו התייחס ב"כ הנאשם הוא העובדה שנגד בתו החורגת של הנאשם, אשר איימה על השוטרים במספרים, לא ננקט כל הליך. לאור אלה ביקש

להשית על הנאשם עונש מאסר שירוצה בדרך של עבודות שירות.

שני הצדדים הגישו פסיקה ענפה לתמיכה בעמדותיהם.

הנאשם אמר את דברו. בדבריו הביע צער על המעשה והסביר כי היה שיכור. עם זאת, הכחיש כי תקף את השוטרים. הנאשם ביקש להמנע מלהשית עליו מאסר בפועל, שכן לדבריו הוא הורה יחיד ומגדל לבדו את בתו בת השמונה, אשר אמה התחתנה עם אחר.

מתחם העונש

חומרת מעשי הנאשם ברורה: שוטרים הוזעקו לדירת הנאשם בשל תלונת שכנים על מריבה קולנית, וראו את הנאשם כשחתך שותת דם בידו. במצב דברים זה קמה לשוטרים הצדקה מלאה לבדוק את הנעשה בדירה, על מנת לברר כיצד נפגע הנאשם.

הנאשם, במקום לאפשר לשוטרים לבצע את מלאכתם, דחף את בתו החורגת עד שראשה פגע בקיר נאבק בשוטרים אשר בקשו לעצרו, ואף ניסה לנשוך אחד מהם בידו. בהמשך גם קילל את השוטרים ואיים עליהם בלשון גסה.

שוטרי סיור מבצעים מלאכה קשה, שוחקת, מסוכנת וכפוית טובה, אגב חיכוך מתמיד עם אוכלוסיה קשה. אין סיבה כי יבצעו את עבודתם תוך חשיפה לאלימות, איומים וקללות. במיוחד אני רואה חומרה בנסיון לנשוך את אחד השוטרים. הנסיון מלמד, כי אדם אשר ננשך על ידי אחר חשוף לסיכון של הדבקה במחלות קשות שונות ואמור לעבור טיפולים מונעים על מנת לקדם סיכון זה. במובן זה, נזקיה של נשיכה חורגים משמעותית מהנזק הגופני המיידית אשר נגרם לנפגע.

לא מכבר נפסק, ביחס לנאשם אשר איים על שוטרים ברצח והכה אחד מהם באופן שגרם לו לחבלה (ע"פ 6040/13, נעמן נ' מדינת ישראל, מיום 19.3.14):

"יג. לאחר העיון, החלטנו להיעתר לערעור. סבורים אנו, כי העונש שהוטל על המשיב בגזר דינו של בית המשפט קמא אינו הולם דיו את חומרת עברותיו ואת חשיבותם של הערכים המוגנים אשר נפגעו בהתנהגותו - יכולתם של גורמי אכיפת החוק לבצע את תפקידם, שמירת הסדר הציבורי והגנה על בטחון הציבור, ועם אלה עקרון שלטון החוק וכיבודו, יפים לעניין זה הדברים שנאמרו בע"פ 3236/98 אבו דריס נ' מדינת ישראל (1998):

"השופט המלומד הצביע על חומרתן היתירה של העבירות בהן הורשעו הנאשמים. אכן - כך כתב השופט המלומד - 'פציעותיהם של השוטרים לא היו חמורות, ובידי הנאשמים לא היו כלי חבלה, אך מנגד: "מה שנראה בעיני חמור ומחריד כאחד הוא עצם הרעיון שאזרחים מרשים לעצמם לתקוף שוטרים במהלך מילוי תפקידם, לא בשל מעשה התגרות או מעשה בלתי חוקי שעשו השוטרים, אלא בשל עצם העובדה שהשוטרים רצו לבצע את תפקידם. שוטרי משטרת ישראל נמצאים בחזית המאבק בפשע, לרוב בגופם ממש. לעתים הם מסכנים את חייהם ברצותם למלא את תפקידם כראוי. ביקורת שגרתית של שוטרי סיור ביחס למכונת חשודה היא דבר יום ביומו, ואין להעלות על הדעת שינסו להפריעה באמצעים אלימים הפוגעים בגופם של השוטרים ומסכנים את בריאותם' " (פסקה 3 לפסק דינו של המשנה לנשיא, השופט ש' לויין).

...

טו. המשיב בהתנהגותו, בזלזול ובבריונות שהפגין כלפי השוטרים, פגע בערכים אלה פגיעה הראויה לענישה מחמירה יותר. בייחוד רואים אנו בחומרה את הפגיעה הגופנית באחד השוטרים. נראה לנו, כי לנוכח נסיבות הפרשה, עלינו לשדר מסר כי התנהגות מעין זו תיבחן ותישפט בחומרה; על כן נראה לנו כי מתחם הענישה צריך להיות, בנסיבות, בין 12 חודשים ל-24 חודש."

בעניינו של נאשם אשר תקף מורה באלימות לנגד עיני תלמידיו, ונדון לשנת מאסר בפועל נפסק:

"בית משפט זה כבר פסק בעבר כי מעבר לחומרה הכללית הנודעת לעבירות אלימות, הרי שלאלימות המכוונת כנגד עובדי ציבור נודעת חומרה מיוחדת, מאחר שהן פוגעות פגיעה אנושה גם בערך החברתי הנודע לתפקוד התקין של השירות הציבורי (ראו: ה"מ 215/72 משיח נ' מדינת ישראל, פ"ד כו(2) 172 (1972); רע"פ 2660/05 אונגרפלד נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (13.8.2008); דנ"פ 7383/08 אונגרפלד נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (11.7.2011)). עובדי הציבור "חשופים בצריח" - כמי שלא אחת נמצאים בחזית ההתמודדות עם מתן שירות לאנשים שיודעים אף הם קשיים. עובדי הציבור נדרשים להתגייס כל יום מחדש למתן שירות ולשם כך לגייס כוחות גוף ונפש. זהו הרקע לחקיקת עבירות מיוחדות שעניינן לא רק הגנה על שלמות גופם של עובדי הציבור, אלא גם הגנה על כבודם, לפחות במצבים שבהם הפגיעה היא פגיעה קשה בליבתו." (ע"פ 4565/13, אמון נ' מדינת ישראל, מיום 4.11.13)

מכאן עולה, כי הנחייתו של בית המשפט העליון לערכאות הדיוניות היא, כי יש להחמיר בעניינם של נאשמים התוקפים עובדי ציבור וכלל להשית עליהם עונשי מאסר לריצוי ממש, מאחורי סורג ובריח.

גם תקיפתה של בתו החורגת של הנאשם אינה קלה בעיני. הנאשם דחף את בתו וראשה נחבט אל הקיר. אמנם לא נגרמה לבתו של הנאשם חבלה בעקבות הארוע, אך עדיין מדובר בהתנהגות אלימה ופרועה, אשר עלולה היתה להסתיים בפגיעה ממשית. לא ניתן לקבל אלימות חסרת פשר המופנית כלפי קטינים, בטח שלא על ידי בני משפחה. העובדה שהנאשם היה שיכור בעת המעשים אינה מהווה נסיבה ממשית לזכותו.

לאור אלה, מתחם העונש ההולם את מכלול המעשים הוא מאסר בפועל, לתקופה שבין מספר חודשים ועד תשעה חודשים.

נסיבות אשר אינן קשורות בעבירה

הנאשם יליד 1969. אינו עובד ומתקיים מקצבאות. לחובתו מספר הרשעות קודמות:

בשנת 1993 נדון לשלוש וחצי שנות מאסר בגין עבירות בטחון.

בשנת 1998 נדון ל-15 חודשי מאסר בגין עבירות אלימות במשפחה, איומים ותקיפת שוטרים.

בשנת 2004 נדון ל-18 חודשי מאסר בגין עבירות סמים.

כמו כן לחובת הנאשם הרשעות נוספות בעבירות אלימות במשפחה, סמים, רכוש הפרת הוראה חוקית ועוד, בגין נדון למאסרים מותנים. הרשעתו האחרונה של הנאשם היא בעבירת אלימות במשפחה שבוצעה בשנת 2007 (גזר הדין ניתן בשנת 2009).

מתסקירי שירות המבחן עולה, כי הנאשם גדל בעזה ועבר להתגורר בישראל, וקיים נתק בינו ובין משפחתו. לנאשם ארבע בנות, שתיים צעירות הלומדות בפנימיות ושתיים גדולות המתגוררות עמו. לדברי שירות המבחן הקשר של הנאשם עם בנותיו תופס מקום משמעותי בחייו.

עוד עלה, כי הנאשם סובל מבעיות נפשיות ומשתמש בסמים דרך קבע (הדבר עלה ממספר בדיקות לגילוי סמים שנערכו). עם זאת, הנאשם מכחיש כי הוא צורך סמים ואינו מוכן להשתלב בהליך טיפולי.

שירות המבחן העריך, כי ברקע העבירות, נטיות אימפולסיביות של הנאשם וחוסר שליטה, המועצמים על ידי שימוש בסמים ובעיות נפשיות. שירות המבחן סבור, כי הנאשם זקוק לטיפול נפשי תרופתי וגמילה מסמים, אך אינו מוכן לכך. לאור אלה, השירות נמנע מהמלצה בעניינו של המשיב.

דין והכרעה

לחובת הנאשם זקפתי את הרשעותיו הקודמות הרבות, המעידות על העדר מורא חוק ועל כך שעשה לעצמו הרגל לפגוע באחרים. גם העובדה שהנאשם לא נרתע מלתקוף את בתו הקטינה לנגד עיני שוטרים שהיו במקום, מעידה עד כמה אין עליו מורא החוק.

עוד זקפתי לחובת הנאשם את העובדה שלא קיבל אחריות למעשיו. לא אחמיר עם הנאשם בשל כך שכפר במיוחס לו, אך לא אקל עמו, כפי שהייתי מקל עם נאשם אשר היה מקבל אחריות ומפנים את הפסול שבמעשיו (וגם חוסך מבתו החורגת הקטינה את הקושי הכרוך במתן עדות נגדו בבית משפט).

לזכות הנאשם הבאתי בחשבון את נסיבות חייו הקשות ואת העובדה שברקע המעשים בעיות נפשיות מהן סובל. עוד הבאתי בחשבון לזכות הנאשם נתון אישי מסוים, אשר עלה במסגרת שמיעת הראיות, אך מפאת צנעתו לא אפרט לגביו בגזר הדין.

נתתי דעתי לטענת ב"כ הנאשם, בדבר ההפליה בין הנאשם ובין בתו החורגת, אשר נגדה לא ננקט שום הליך. אכן, מן הראיות עלה כי בתו של הנאשם איימה על שוטרים תוך שימוש במספרים ותקפה שוטר - ולכאורה היה מקום לנקוט נגדה בהליכים. עם זאת, קיים הבדל ברור בין קטינה בת 16 ובין אדם מבוגר ובעל עבר מכביד, וניתן להצדיק לא קושי הבחנה ביניהם. כמו כן, לא ראיתי במה הגשת כתב אישום נגד בתו של הנאשם היתה משפרת את מצבו. משכך לא נתתי משקל ממשי לענין זה.

נתתי דעתי לבקשת ב"כ הנאשם, להסתפק בעונש מאסר שירוצה בעבודות שירות. לא ראיתי כי ניתן להעתר לה. מדובר בעונש הנמצא בצידו הנמוך של המתחם, ולאור עברו המכביד של הנאשם ויתר הנתונים אותם פרטתי, אין זה המקרה להשית עונש מקל. מעבר לכך, מהנתונים העולים בתסקיר, ובהם העובדה שהנאשם צורך סמים, חרף הכחשותיו, ברור כי הנאשם אינו מתאים לרצות עונש מאסר בדרך של עבודות שירות. לאור זאת, לא ראיתי מנוס מלהשית על הנאשם עונש מאסר לריצוי ממש.

לפיכך גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. חמישה חודשי מאסר בפועל לריצוי ממש. תחילת ריצוי העונש ביום 6.11.16. מתקופה זו ינוכו ימי מעצרו של הנאשם, ועל הצדדים להגיש בענין הודעה מתואמת עד ליום 6.10.16.

ב. שלושה חודשי מאסר, אותו לא ירצה אלא אם יעבור כל עבירה שיש בה יסוד של אלימות תוך שלוש שנים מיום שחרורו מהמאסר.

הנאשם יתאם כניסתו למאסר עם ענף אבחון ומיון של שירות בתי הסוהר בטלפונים 08-9787377 או 08-9787336. ככל שלא יקבל הנאשם הנחיה אחרת, עליו להתייצב עד השעה 9:00 במתקן המעצר במגרש הרוסים בירושלים עם תעודה מזהה והעתק גזר הדין.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים תוך 45 יום.

ניתן היום, כ"ב אלול תשע"ו, 25 ספטמבר 2016, במעמד הצדדים.